

Belfast i Brighton arriben a Madrid

Les noves bombes «adormides» del terrorisme europeu

Ordres de controlar el moviment i les vendes de mercuri, liti i altres deu elements, ja deuen haver estat impartides pels atabalats departaments de Barrionuevo, als cinc dies de la terrible explosió a El Descanso i, sobretot, instruccions de vigilar la qüestió crucial dels temporitzadors. Tant se val que, de cara al públic, les autoritats parlin d'una possible càrrega a base d'explosiu cloratat i altres presumptes substàncies «islàmiques»; els trets anirien per un altre cantó, i aquesta vegada no es tractaria tant del «qui» va col·locar aquesta bomba «casolana», com de «quan» varen col·locar-la.

Es tractaria de l'aplicació, cada vegada més freqüent, de l'electrònica per part de les organitzacions terroristes del nostre continent. L'única cosa que ara preocuparia de debò serien les activitats que es detecten al territori de l'OTAN. Des que els nord-irlandesos decidiren de servir-se de l'electrònica, encara no fa deu anys, la seva utilització ha anat en continu augment i, evidentment, ara amenaça descontrolarse.

Pel que fa a perillositat directa, culminaria la matinada del darrer 12 d'octubre, en una espectacular acció duta a terme a Brighton pels provisionals de l'IRA, i que per poc no acaba amb la vida de Margaret Thatcher. Aquesta acció, la portaren a terme els provisionals amb un arte-

facte «adormit», i del que ara es tractaria en realitat a Madrid, pel que es veu, fóra d'esbrinar si també la bomba de Torrejón no fou tal vegada una bomba adormida.

Brighton representà la primera aplicació veritablement perillosa de la rellotgeria digital diferida o «allargada»: per primera vegada, que se sàpiga, la col·locació d'una bomba amb un mínim d'una setmana d'antelació a l'explosió (la del mortal atemptat del 1979 contra l'almirall Mountbatten no fou cap explosió diferida, sinó per govern a distància). De fet, fins a l'atemptat de Brighton, la immensa majoria d'aquesta mena d'accions s'havien servit de l'electrònica per a desfermar explosions en les dues modalitats següents:

- o bé per telecomandament (ràdio o cable),
- o bé per govern a distància (mal anomenat control remot),

que són pràcticament el mateix, només que les detonacions electròniques per govern a distància reben aquest nom quan l'autor de la detonació no pot veure el blanc, mentre que en la modalitat de telecomandament l'encarregat de prémer el botó el pot veure, i escollir l'instant precís de l'explosió.

L'afer de Brighton va representar una nova i inquietant dimensió en l'es-

calada electrònica: amb un senzill microxip dels utilitzats en els aparells d'enregistrador de vídeo corrents fou com els provisionals intentaren aquella vegada venjar la mort de Bobby Sands i els seus companys.

De l'existència d'aquestes noves bombes —anomenades en la terminologia internacional de seguretat *Saving Bombs* i també *Sleeping Bombs* (bombes estalviadores o adormides)—, se'n va informar així l'any passat en un setmanari en català de Barcelona, vuit mesos abans de l'explosió de Brighton:

«En un pacte tàcit amb el govern britànic, els provisionals s'avingueren a renunciar durant el 1982-83 a la col·locació dels seus nous dispositius de rellotgeria de període de pre-explosió allargat (temporitzadors). L'adveniment dels moderns i abundosíssims rellotges digitals de baix preu, combinat amb els constants avenços en microcircuitos electrònics de gran exactitud de sincronització, ha deixat enrere els tradicionals mecanismes de només dotze hores amb rellotges sense minuteria i ha permès un ràpid allargament dels períodes de pre-detonació que, de només unes poques hores, passaren, primerament, a catorze dies, en acabant a disset, més tard a un mes sencer, i ara a quatre (això darrer es referia a 1982). D'aquests nous mecanismes diferents, l'IRA encara no n'ha col·locat cap».

D'aleshores ençà, tan-

mateix, l'atemptat de Brighton ho ha capgirat tot, i fins i tot se sent dir que d'altres grups d'arreu d'Europa han aconseguit darrerament d'allargar encara més el període de pre-detonació... ¡fins a tres anys! Al·lucinant. L'element químic que els ha permès d'assolir-ho és el liti. Aquests novíssims mecanismes de detonació electrònic-digital disposen d'unes anomenades metxes de gran retard, amb piles de liti de gran durada de servei. El que passa és que se'n ressent l'exactitud de sincronització de la pila, amb la qual cosa aquesta durada de tres anys de la bateria de liti de moment és només, sortosament, teòrica.

El més probable és que el període màxim d'adormida sigui d'uns tres mesos, però que la bomba adormida de Brighton (¿i la de Madrid?) fos col·locada amb una antelació d'uns quinze dies, potser d'una setmana. És aquest un assumpte de molt mal averany. El que és segur, ara per ara, és que les policies continentals es troben, lògicament, força alarmades, si més no per l'extraordinària facilitat d'encebament de les càrregues, aconseguida pels grups al·ludits (operació que ara ja faran en un únic segon de durada), com també pels nous mètodes de camuflament utilitzats: bombes embolicades, hermèticament tancades, amb un plàstic especial que els gossos policia no poden flairar.